

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.
Telephon: Klinehouse 2813

Kranjsko - Slovenska Katolička Jednota
je prva in najstarejša slovenska bratka podpora organizacija v Ameriki

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

NO. 41 — ŠTEV. 41

CLEVELAND, O., 14. OKTOBRA (OCTOBER), 1942

VOLUME XXVIII — LETO XXVIII.

PO KONVENCIJI, IN KAJ SEDAJ?

XX. konvencija naše Jednote je prošla v zgodovino. Zaključki konvencije so bili odobreni od večine delegacije; seveda ni bilo vsem ustrezeno, kajti nikdar niso vse enih misli, zato se mora vedno manjšina podati ter zadovoljiti kar sklene večina, kajti tako zahteva sistem naše ameriške demokracije. Torej vsem ni bilo ustrezeno, upam pa, da se je ustreglo veliki večini našega članstva. Delegacija je odnesla iz Chicaga lepe spomine na minulo konvencijo, in iste ponesla domov v svoja okrožja, v delokrog svojega vsakdanjega opravila, in zaključki konvencije so bili po večini že poročani na sejah krajevnih društev skozi mesec september, in sedaj smo zopet takoreč vse v normalnem taktu, vsak pri svojem privatnem in društvenem opravilu, IN KAJ PA SEDAJ? Tako morebiti vpraša marsikateri bivši delegat in delegatinja, KAJ NAJ STORIM ZA JEDNOTO? Več kaj, dragi brat, draga sestra, bivši delegat in delegatinja, gl. odbornik in odbornica, gl. predsedništvo vam vsem nekaj storiti priporoča. Storiti nekaj za spomin na dvajseto konvencijo K. S. K. Jednote. Nekaj, kar bo v veliko reklamo in korist naši Jednoti, in kar z luhkotu storiti vsak bivši delegat in delegatinja kakor vsak gl. odbornik in odbornica.

Bratje in sestre! Kot predsednik Jednote otvarjam nekako pokovenčno kampanjo za novo članstvo v oba oddelka, ki naj se zaključi 31. decembra 1942. Kvota je pa NAJMANJ TRI NOVE ČLANE ZA K. S. K. J., TRI NAJ PRIDOBIVSAK BIVŠI DELEGAT IN DELEGATINJA, TER VSAK GL. ODBORNIK IN ODBORNICA OD SEDAJ PA DO 31. DECEMBRA 1942.

Bratje in sestre! To je tako malo, da to zmora dobiti vsak izmed vas. Še skoro tri mesece imamo časa. Torej po enega novega člana na mesec naj pridobi vsak in vsaka. Bratje in sestre, ako boste to storili, kar pričakujem, si boste s tem delom postavili najlepši spomenik na bivšo konvencijo. S tem bi bivša delegacija dejansko pokazala željo do napredka v fraternalizmu. Ali se spominjate, dragi bratje in sestre, ko sem vam priporočal, da naj se zniža delegacija za prihodnjo konvencijo? Z veliko večino ste moje priporočilo odklonili, ter volili po starem, da ostane zastopstvo krajevnih društev za prihodnjo konvencijo po starem, če, da velika delegacija je najboljši agitator za Jednote. Zato vas pa sedaj pozivljam, da se zavzamete vsak izmed vas, ter tekoma časa od sedaj pa do 31. decembra pridobimo vsak najmanj tri nove člane za K. S. K. J. Zato pa na delo, bratje in sestre. Jaz vas prosim in od vas tudi pričakujem, da se boste mojemu pozivu in prošnji tudi odzvali. Naša Jednota mora iti naprej, mora rasti, mora postajati močnejša z vsakim dnem . . . Bodite mi iskreno pozdravljeni!

JOHN GERM, gl. predsednik.

HITLER SILI SLOVENCE V ARMADO

Odkar so Nemci zasedli del slovenskega ozemlja, so neprestano kršili mednarodno pravo. Zdaj smo dobili vest o najnovještem zločinu — začeli so klicati na nabore jugoslovanske podatne v zasedenem ozemlju. Ta nova postaja na križevem potu slovenskega naroda je obenem tudi jasno priznanje Hitlerja, da so njegove izgube na ruski fronti strahotne in da mora zajemati v svoje zadnje rezerve, da zamaši vrzeli v vrstah svojih armad.

Zaključil je s hudimi grožnjami, z najstrožjo kaznijo vsem, ki se ne bi brez pogojno pokoril poveljem nacističnih zasedbenih oblasti. Rodbine uporavnik bodo izgnane iz svojih hiš in njihova imetja zaplenjena.

New York. (Radio prejemna služba) — Mobilizacija Slovenev za obrambo južnih pokrajjin nemškega Rajha je objavljena v Kaerntner Zeitung. Jugoslovenski krogi v Londonu poudarjajo palekočešni pomen tega najnovješega zločina proti mednarodnemu pravu.

Tudi na Štajerskem je bil objavljen sličen razglas, nabori izvršeni in potrjeni vpoklicani.

Kdor še veruje v pravico, naj se zamisli v gorostasno utemeljitev tega ukrepa: Nemci, ki so silo zasedli Slovenijo, izjavljajo, da je slovenski narod nemške krvi — Slovenci, ki so po rodu, krvi in jeziku morda najčeščje slovansko pleme! Narod, ki se jim v veliki večini upira z orožjem v roki!

Tako lažnijiv je pri Nemcih temelj dolžnosti in . . . smrtne kazni. Da naši rojaki niso mogli vpoštovati ali uresničiti ideje Father Šušteršča še v jeseni leta 1892, je bil yrrok ta, ker

Gauleiter Reiner je našel Kdo jih bo kaznoval?

Ob 50 letnici važnega oklica za ustanovitev KSKJ

Pokojni Rev. Frančišek Šušteršč

Da je bila v Ameriki ustanovljena prva slovenska podpora organizacija, naša K. S. K. Jednota, gre pri tem glavna zasluga in priznanje blagopojnemu župniku cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill., Father Frančišku Šušteršču.

Rev. Šušteršč je dospel v Joliet, Ill., dne 20. aprila, 1891. Kot vnet delavec v vinogradu Gospodovem je poleg oskrbovanja svoje domače fare tudi opravljal misionska dela po raznih tedanjih slovenskih naselbinah v državi Illinois, Iowa in celo Pennsylvania. Pri teh prilikah je našim priseljencem priporočal, da naj ustanavlja svoja podpora društva.

Kakor znano, je bilo leta 1892 že 17 takih samostojnih društev širom držav. Ena izmed teh so se priklopila k Češki Jednoti, druga so pa poslovala samostojno.

Ker je začel leta 1892 izhaja prvi slovenski tednik v naši novi domovini, starosta vseh drugih slovenskih listov, "Ameriški Slovenec," je Rev. Šušteršč v št. 43, dne 14. oktobra, torej ravno pred 50 leti, na prvi strani omenjenega lista priobčil prvi javen oklic ali apel za ustanovitev lastne slovenske podporne organizacije ali Jednote. Leto kasneje, dne 1. septembra, 1893 je bilo v "Ameriškem Slovencu" zopet čitali važen oklic "Svoji k svojim!" izpod peresa tedanjega bogoslova g. Matije Šavsa in sotrudnika, oziroma sourednika "Ameriškega Slovenca."

Rev. Šavš je sedaj dekan v Shakopee, Minn. Tudi ta oklic je naše tedaj živeče rojake zbulil in predramil, da so začeli resno misliti na ustanovitev svoje lastne Jednote, ki je bila sedem mesecev zatem v resnici ustanovljena.

Da naši rojaki niso mogli vpoštovati ali uresničiti ideje Father Šušteršča še v jeseni leta 1892, je bil yrrok ta, ker

so bili tudi tedaj v deželi slabici, kako bi to začel in uravnati, vseeno gre pa baš pokojnemu Father Šušteršču glavno priznanje in zasluga, da je bila naša KSKJ ustanovljena.

Dotični oklic Father Šušteršča se je glasil sledenje:

"Z ZDRUŽENIMI MOČMI!"
Slovensko-ameriška društva pozor!

"V družbi je moč—to ve danes vsakdo. Zato se zlasti na svobodnih ameriških tleh vse zbira v društva. Katoličani—hvala Bogu!—ne zaostajamo. Eden najmočnejših življev, ki pospešujejo pri nas katoliško življenje, so ravno katoliška društva, osnovana na strogo verski podlagi. A tudi posamezna društva se družijo med seboj v celoto, v jednotu, in to dela vez krepko in močno. To vidimo delajo Anglezi in Ir, Nemci in Poljaki, Čehi in Slovaci. Kaj pa mi Slovenci?

"Tako biva v Pensylvaniji že blizu 2,000 Slovencev, ki še nikoli niso imeli slovenskega misijona. Pač se je oglasil nekdo v 'Ameriškem Slovencu,' in prosil, da bi kak slovenski misijonar prišel tje; tudi name so se nekateri osebno obrnili, naj pride; a ko sem jim odpisal, da sem takoj pripravljen priti, le povedo naj mi, kam, kje bi bil najpripravnejši kraj, da bi se jih moglo kolikor mogoče mnogo udeležiti, so utihnili in ničesar ne odgovorili. Ravno tako se je zgodilo nekemu drugemu slovenskemu misijonarju. Ko bi imeli kako društvo, bi bilo vse drugače.

"2. Tudi v narodnem oziru so

društva velikega pomena. Kadars se snidejo, spoznajo, da so si res bratje, da so sinovi ene matere, da so Slovenci, in še enkrat milejši se jim dozdeva potrebna in to izverskega, na rodnega in socialnega ozira.

"3. Društvena organizacija pa vpliva blagodejno na socialno gibanje Slovencev. Mnogi naši ljudi pridejo le-sem nedvi, kadar novorojeno dete. Zato jih zaničuje vzbujeni Amerikanec. Kako naj se navzame potrebne olike, zlasti ondi, kjer nimajo svojega duhovnika?

"Edinole pri domačemognišču, pri slovenskem društvu je to mogoče. Modrejši in izkušnejši pouče prijateljsko nevrednega 'zelanca' v najpotrebnem rečeh; kjer pa imajo svoje

ZA VELIK NARODNI KONGRES!

APEL NA JEDNOTE IN ZVEZE, DRUSTVA IN KLUBE IN VSE SLOVENSKE USTANOVE V AMERIKI

Kot že znano, smo ameriški Slovenci takoj po invaziji Jugoslavije po totalitarnih, nacifašističnih tolovajih sklicali predstavnike naših večjih podpornih organizacij na konferenco, da se posvetujemo, kaj bi bilo najbolj primerno in zaeno možno storiti za naše nesrečne brate in sestre v starem kraju v teh usodnih časih. Krut sovražnik je s peklenko silo ognja in jekla vdrl v naše rojstne kraje, razdejal neštete vasi in mesta in oropal slovensko ljudstvo vsega, dasi ni hotelo nikomur nič slabega, pač pa ohraniti le svoje in v miru živeti s svojimi sosedji.

Na tistem sestanku v Chicagu, 19. aprila, 1941 smo prišli do zaključka, da ameriški Slovenci moramo nekaj storiti in smo izjavili, da mi ne bi bili vredni svobode in zaščite, ki jo uživamo v tej demokratični deželi, nevredni bi bili naziva civiliziranih ljudi in še manj vredni, da se prištevamo slovenski narodnosti ali sploh, da nam je za kakšno načelo pravičnosti in človeško dostojanstvo—če ne bi, zgroženi nad velehodolstvom, izvršenim z nepopisnim cinizmom nad našo Jugoslavijo, najgorčejše obsodili tega barbarstva nacijske Nemčije in fašistične Italije in ako ne bi iz dna naših srč privrele najgorkejše simpatije do naše potepitane in ponizane stare domovine.

To nas je dovedelo, da smo na tistem sestanku organizirali Jugoslovanski pomožni odbor slovenske sekcije, katerega tvojico vse naše večje podporne organizacije. Kakor že ime samo pove, je namen te organizacije zbirati prispevke in sploh skrbeti za dohodke skupnega pomožnega sklada, iz katerega bomo mogli nuditi gomotno pomoč najpotrebnjem v starem kraju, ko pride čas za to. V tem oziru smo bili aktivni ves ta čas in tudi smo že zbrali priljivo vsoto.

Toda to ne zadostuje. Nacifašistični tolovaji so slovenski narod ne samo oropali in zasužnili, temveč ga mučijo, morijo in izseljujejo ter grozijo slovenski živelj popolnoma iztrebiti in vso Slovenijo kar izbrisati z zemljevida. Vprito teh strašnih dejstev in nezaslišanih krivic torej ne zadostuje samo materialna pomoč od naše strani, temveč je prišel čas, ko se moramo ameriški Slovenci potegniti za svoje brate in sestre tudi pri raznih političnih oblasteh ter pomagati stari domovini tudi na ta način. Kajti mi smo še edini Slovenci, ki lahko svobodno govorimo in protestiramo, in ki tudi — ako bomo nastopili strnjeni za našo veliko stvar — moremo nekaj doseči,

Potrebljeno je torej, da se za pravice in rešitev slovenskega naroda v starem kraju organiziramo tudi politično. Potrebno je, da imamo živo, energično politično akcijo ter za to sposoben odbor, ki bo imel mandat širših plasti slovenskega naroda v Ameriki. Zato je potrebno, da se sklice slovenski narodni kongres. In ko se je na zadnji seji JPO-SS razpravljalo o po Slovenski ženski zvezi predloženi resoluciji z zahtevo za tak kongres, je po potrebnih razpravah bilo odobreno, da se narodni kongres ameriških Slovencev vrši 6. decembra v Clevelandu, na katerem bodo imeli pravico do delegatstva vse centralizirane organizacije po svojih odborih, vsako društvo in klub v sploh vse lokalne slovenske organizacije in ustanove vsake vrste ter vsi slovenski listi, in je bila v to svrhu sprejeta izjava, kot nekak preliminarni program, ki je bila že objavljena v vseh naših listih.

Potrebljeno je torej, da se za pravice in rešitev slovenskega naroda v starem kraju organiziramo tudi politično. Potrebno je, da imamo živo, energično politično akcijo ter za to sposoben odbor, ki bo imel mandat širših plasti slovenskega naroda v Ameriki. Zato je potrebno, da se sklice slovenski narodni kongres. In ko se je na zadnji seji JPO-SS razpravljalo o po Slovenski ženski zvezi predloženi resoluciji z zahtevo za tak kongres, je po potrebnih razpravah bilo odobreno, da se narodni kongres ameriških Slovencev vrši 6. decembra v Clevelandu, na katerem bodo imeli pravico do delegatstva vse centralizirane organizacije po svojih odborih, vsako društvo in klub v sploh vse lokalne slovenske organizacije in ustanove vsake vrste ter vsi slovenski listi, in je bila v to svrhu sprejeta izjava, kot nekak preliminarni program, ki je bila že objavljena v vseh naših listih.

Apeliramo torej na glavne odbore vseh slovenskih jednot in vse v sploh centraliziranih organizacij, kakor tudi na vse krajevna društva in klube teh organizacij, na samostojna društva in klube, gospodarska, politična in prosvetna društva, kooperativne ter slovenske ustanove vsake vrste, da velikodušno podpro to akcijo in pošljeno svoje zastopnike na slovenski narodni kongres; vsako posamezno društvo, klub ali ustanova lahko pošlje enega delegata; dalje so povabljeni uredniki vseh slovenskih listov, da se udeleže kongresa. Kjer posamezna društva ali ustanove ne morejo poslati svojega delegata, se lahko združijo vse slovenske organizacije in ustanove v naselbini in pošljeno enega delegata. Stroški delegata trpe organizacije same. Povabljeni so vsi in apeliramo na vse ne glede na pripadnost ali preprinčanje. Naša stará domovina je v strašni nesreči in še v večji nevarnosti za bodočnost. Nesrečna Slovenija obupno kliče svoje sinove in hčere v daljni Ameriki na pomoč in mi ji tega ne smemo odreči. Skupno moramo nastopiti in veliki moramo biti, kakor je to skupna in velika stvar vsega slovenskega naroda!

To je edini poziv na posamezna društva in federacije, klube in druge slovenske ustanove v Ameriki. Posebnega pismenega poziva ali vabilna ne bo, ker je to nemogoče v našem slučaju; prav tako ne bo nobenega posebnega vabila urednikom naših listov.

Jugoslovanski pomožni odbor slovenske sekcije:
W. Cainkar, Mary Prisland, Joseph Zalar,
Leo Jurjovec, Anton Krapenc, John Ermenc.

ga dušnega pastirja, jih bo ta opozarjal na dolžnosti, kaj jim je storiti, da si pridobije državljansko pravico itd. Le tako si bo Slovenec pridobil spoštovanje ameriških sodelovaljanov." Ameriki preti nevarnost več vojne. Vsak državljan je dolžan, da po svoji zmožnosti kupi Obražbne bonde in znamke (Defense Bonds and Stamps). Citajte in zasledujte društvene ameriških sodelovaljanov." na uradna poročila v Glasilu.

Napadi na prometne zveze v Sloveniji

Nemška in Italijanska grozodejstva

Po dobljenih poročilih so se v početku junija vršili večji boji med Nemci in partizani v bližini Litije, v Kumljanskih hribih in v rudarskem revirju Zagorje in Trbovlje. Nemci so imeli precej izgub, pa tudi partizani mnogo.

Kot reprisalijo so Nemci v Litiji obesili 8 Slovencev in pozneje v Celju streljali 60 Slovencev kot talce.

Detajlnih poročil ni mogoče dobiti, ker je meja med Nemčijo in Italijo v tem sektorju hermetično zaprta.

Poročila tudi govore, da so partizani zalili z vodo premogovne rudnike v Zagorju in Trbovljah. Ti rudniki so dali letno do dva milijona ton premoga.

V poteku meseca junija t. l., so ugrabili Nemci v onem delu Slovenije, ki je pod njihovim jarmom, več tisoč oseb za talce. Rodbine mož, ki se ne odzovejo pozivu v vojsko, takoj polove in jih često ustrele brez veljavnega vzroka. Ubojstva izvršujejo v skupinah po 30 do 60 ljudi.

Italijani so v početku julija Ljubljano popolnoma blokirali in odvedli najmanj 5,000 ljudi, večinoma v starosti od 17 do 40 let. Dozdaj je bilo iz Ljubljane že deportiranih 10,000 oseb, ponajveč dijakov in izobražencev.

Narod se sijajno drži in je trdno uverjen, da bo Jugoslavija zopet obnovljena.

Tako v začetku svojega vladanja so nacisti začigli slavno kapucinsko knjižnico v Celju.

Dva italijanska razglas

Objavljamo besedilo dveh italijanskih uradnih razglasov, ki objasnujejo postopek laške administracije pri streljanju nedolžnih talcev. Mislimo, da je komentiranje nepotrebno!

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in poveljnik XI. armadnega zbora objavlja v zvezi z razglasom z dne 24. aprila, 1942.:

Dne 16. maja je v Vrhpolju skupina upornikov zajela neoboroženega italijanskega državljanja.

Dne 16. maja so oboroženi elementi ustavili pri Krnjevu avtobus javnega prometa in odvedli s seboj dva gasilca in sicer enega Slovenca, drugi pa je bil italijanski državljan in so stihotapili nekaj zavojev korespondence.

V noči na 16. maja so neki saboterji povzročili iztirjenje vlačka.

Početkom junija so gerilci pognali v zrak zeleniški most pri Žirovnici na Gorenjskem.

Zeleniški promet na progi Ljubljana-Jesenice je prekinjen. Nemci so kot reprisalijo streljali 70 talcev.

Izhajajoč razglas dne 24. aprila in ker je potekel razpisni čas, ne da bi bili odkrili zločince, je bila odrejena ustrelitev 6 oseb, ki so zanesljivo krive terorističnega in komunističnega delovanja.

Usmrtitev je bila izvršena dne 29. maja ob 5:50.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in poveljnik XI.

APEL NA VOZNIKE

Na kavčku lahko varčujete in pomagate dobiti to vojno, ako boste ravnali po sledenčem:

1.—Vozite samo tedaj, ako je to absolutno potrebno.

2.—Ne vozite nad 35 mil na uro.

3.—Avtma kolesa naj bodo vedno dobro napolnjena z zrakom.

4.—Večkrat jih dajte pregledati.

5.—Naj se vozijo z vami še drugi.

William M. Jeffers,
direktor za kavčuk.

armadnega zbora objavlja:
V noči na 2. julija so komunistični elementi v Ljubljani ubili fašista Nikola Zito, uslužbenca pri krajevni zvezi bojevnikov fascio.

Izhajajoč na odredbo iz 13. maja, t. l. in ker je pretekel predpisani čas, ne da bi bili odkriti storilci omenjenega zločina, je bila odrejena ustrelitev 7 oseb, ki so zanesljivo krive terorističnega in komunističnega delovanja.

Usmrtitev je bila izvršena dne 11. junija ob 5:30.

IZPOD MNOGIH RESET

Piše Kajtimar

Tajna radio postaja "Sloboda Jugoslavija" je začela delovati na Balkanu. V enem svihih prvih prenosih je pozivala "partizane" in vse Jugoslovane na boj proti osišču, pa tudi na boj proti četnikom.

To je zelo sumljivo! Poročila pravijo, da se sumi, da je ta radio postaja nekje v Italiji. Torej stara pesem! Vse kaže, da so "partizani" res ustanova sovražnikov Jugoslovanov, tudi Slovencev, pa naj bo z njimi kdor hoče. Vse kaže, da je to italijanska iznajdba, da s tem slablji Mihajlovičevi četniki.

"Belo-rusko divizijo" je Hitler organiziral, baje iz Ukrajincev in jih bo posiljal na Grško in na Balkan proti Mihajloviču. Tam so že divizije Rusov pod nekim polkovnikom Svetokoffu, ki ima svoj sedež v Xanthu. Če je to res, se Ukrainci tudi prav neumno igrajo s svojo bodočnostjo. Res imajo težke račune z Rusi in Poljaki. Teda ali je modro, da jih hočejo plačati z uničenjem Rusov in Poljakov— in sebe?

Bombni napadi na Budapesto, na Rumunijo in druge balkanske kraje so zelo pokrepili krepko voljo junakov, ki se boro za svojo svobodo na Balkanu. Zlasti Jugoslovane so našli z novim upanjem, pa tudi z novim navdušenjem za nadaljnje boje za svojo svobodo. Ne, ne! Na Balkanu si je še vsakdo polomil svoje zobe. Tudi Hitler si jih bo in Musso.

Martin Krpan s svojo kobilco bo tudi sedaj ukrotil Brdavska, kakor ga je v prvi svetovni vojni. To smo takoj v začetku vojne rekli.

Ej, Martin Krpan je junak! *Hitler smrtno sovraži Slovence*, pa naj se Ti imenujejo Slovaki, ali Hrvatje, ali Čehi, ali Slovenci, kakorkoli. Vse hoče pobiti. Čez sredo Evrope od Severnega morja do Jadranu hoče imeti nemški zid, da bo Nemec tako gospodar vse Evropo. Kateri Slovani tega ne uvidijo, so slepi!

Pri sodniški obravnavi so navzoči v dvorani delali velik nemir. Sodnik jih pokara in pravi: "Kdor bo še eno besedo spregovoril, ga bom ven vrgel!"

"Živio, gospod sodnik. Jaz sem prvi!" zakriči obtoženi tat.

Katoliška cerkev in fašizem že delj časa nista nič kaj prijatelja. Neprestano sta v sporu. Vedno pride kaj vmes, kar pokaže, da je fašizem prav isto, kar nazizem, kar komunizem—sovražnik vsake krščanske vere. Te dni je novo razburjenje po Italiji. Umetniki so naredili umetniško razstavo v Bergamu. Tam je neki laški umetnik razstavljal tudi grdo in bogokletno karikaturo Kristusa. Odbor pa, ki je sodil o umetnosti in delil nagrade, je določil ravno tej sliki prvo nagrado. Že to, da so sliko razstavili, še bolj pa nagrada, je seveda globoko žalilo katoliški del naroda. Škof v Bergamu je najprej duhovnikom prepovedal se udeležiti te razstave, potem je pa prepovedal tudi katoličanom obisk. To je seveda fašiste hudo vjezilo.

Da, da. Bati se je treba, da tudi katoliki v Italiji ne bodo ušli še grenejšim uram in večjemu trpljenju, kakor ga ima-

(dalej na 6 strani)

Poveznimo pokrov čez osišče! Premagajmo Hitlerja, Mussolinija in Hirohitija s starim železom!

Vsak kos starega železa bo dal žebelj za krsto, v katero bomo zabili in za večno pokopali nemški nacizem, italijanski fašizem in japonski militarizem. Nabiranje starega železa se vrši te dni po celi Ameriki.

50,000,000 funtov starega železa mora zbrati naš clevelandski okraj do 18. oktobra! Vsaka družina ga mora zbrati najmanj 50 funtov. Toliko ga je gotovo v vašem podstresju, kleti ali garaži. Poberite vse, vsak kos in ga oddajte.

Vojna industrija potrebuje železo. Potrebuje ga, da bodo imeli naši fantje na fronti orožje.

Zdaj je čas, da tudi domača fronta stori svojo dolžnost! En funt starega železa je danes več vreden kot vse vdanostne izjave domovini. Vdanostne izjave in prisege ne more industrija spremeni v tanke in topove.

AKO NE BOMO IMELI DOVOLJ OROŽJA, POTEM BOG SE NAS USMILI, KER HITLER, MUSOLINI IN HIROHITO SE NAS NE BODO!

Kampanja za zbiranje starega železa bo do 18. oktobra. Vsak naj stori svojo dolžnost in odda vsak kos, ki ni doma za nobeno rabo več!

NAŠE GESLO NAJ BO: 50 FUNTOV STAREGA ŽELEZA OD VSAKE DRUŽINE!

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Razdaljna vrednost zvezde
Kraljevsko-Slovensko Katoliško Jezuita v Združenih državah Amerike

UDRUŽENSTVO IN UPRAVNIČEVO:

6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Vsi rokopi in oglasi morajo biti v našem uradu uporabljani za posamezne
dopolnilne na priobditev v Slovenski kraljevi zvezzi.

Naročilniški:

Za člane na leto.....	\$2.50
Za nedeljne za Ameriko.....	\$1.50
Za inozemstvo.....	\$2.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: Henderon 2912

Terms of subscription:

For members yearly.....	\$0.50
For nonmembers.....	\$1.50
Foreign Countries.....	\$2.00

— 88 —

POROKE VOJAKOV

Vsa vojna povroča prizadetim narodom razne premembe in navade za človeško družbo, izmed katerih so ene umestne, druge pa ne. Ena izmed teh navad se je tokom sedanja svetovne vojne razširila in udomačila tudi v naši Ameriki s tem, da se vojaki pred vstopom v vojno služijo kaj radi ženijo. Večkrat čitamo, da je ta ali oni vojak prišel na pardnevni dopust domov, pa se je med tem oženil; tako tudi čitamo o porokah vojaka-vpoklicanica neposredno pred odhodom v armado. Zdaj nastane vprašanje, je li so take poroke na mestu ali ne?

Zadnje dni se je vršila v Clevelandu konferenca vojaških kaplanov katoliškega protestantskega in judovskega veroizpovedanja, kjer se je na obširno o tem debatiralo. Eden izmed navzočih je povdarjal, da takih naglih porok ne odobrava iz več razlogov. Taki zakoni niso srečni ter povročajo razporoke.

V zakonu morata mož in žena skupaj živeti in delati drug drugemu družbo. Posebno je vojakovi nevesti hudo in dolgočasno, ker se mora tako naglo od svojega izvoljenca ločiti. Noč in dan misli nanj, ko sta se poslovila; piše mu redno pisma, pošilja brzovaje ali ga kliče po telefonu, toda vse to ji ne dopriene prave utehe. Tako je tudi z vojakom-ženinom. Ko se zopet vrne v svoje taborišče, misli samo na svojo nevesto, kar govorita povzroča, da ne vrši več s takim veseljem svoje službe.

Mora se tudi vpoštovati važno dejstvo, da se vsled tega medsebojna ljubezen in nagnjenost tekom dveh ali treh let med obema ohladi. Ako se po daljši dobi zopet snideta, ne vlada med njima ista odkritosrčnost kot bi bila vedno skupaj; drug drugemu se zdita celo kot tuja.

Vsled gorinavedenih dejstev so bili vsi vojaški kaplani te konference proti takim vojaškim porokam in so iste direktno obojsjali iz razloga, ker so o tem prepričani iz sličnih slučajev po raznih vojaških taboriščih.

So tudi izjemni slučaji, da hoče na primer nevesta naglo poroko s kakim vojakom izrabiti v svoj prid s tem, da sili ženina, naj vzame v armadi visoko zavarovalno v njeno korist, če, če bo moj Frank umrl v vojaški službi, bom dobila \$5,000 njegove zavarovalnine, pa se bom lahko zopet poročila.

Sa pa v tem ožiru še druge okoliščine. Na primer, če se bo njen mož-vojak po vojni vrnil domov poabladen, slep ali invalid, koliko težav bo imel tak par, ko pride mož-vojak nazaj.

Nekatera dejomržna dekleta si hočejo morda s tako poroko zasigurati lepo življenje saj zna vsaka, da ji bo moral mož redno na mesec pošiljati \$22 od vlade bo pa dobila nadaljnjo podporo \$28; torej \$50 mesečno, s tem se bo že živel.

Na vse take okoliščine bi morali tudi starši novoporočencev dajati svojo pozornost, kajti mladina je še neizkušena in naj bi ne dovoljevali takih porok.

LJUBLJANSKI ŠKOF DR. ROZMAN LEPO PROSI

Te dni sem dobil v roke junijevo številko "Duhovnega življenja," slovenskega mesečnika iz Buenos Aires, Argentina. Tam sem čital ponatisnjeno tudi pismo ljubljanskega škofa Dr. Rožmana svojim vernikom in nam Slovencem po vsem svetu.

V tem pismu pa čitamo zlasti besede:

"Morje bridkosti pa se je raznilo nad naš narod z nasilnim preseljevanjem. Ni zmožno človeško pero opisati obupne strahote, bridkosti solza in velikosti srčnih muk, ki jih vsebuje neznatna, doslej nam nepoznana beseda: preseljevanje. Nedolžni prelita kri vprije do neba, nič manj ne vprije k Bogu trpljenje nasilnega preseljevanja. Lažje bi bilo preliti kri, kakor pa z otroki zapustiti rodni dom, s toliko ljubezni ljubljen, s tolikim trudem negoval od mnogih rodov. Tekom 14 stoletij naš narod ni pretrpel na tej zemlji kaj hujšega... Ne bomo obstali za prihodnost, če nam Bog ne bo pomagal. Zato pa: "Gospod Bog, v Te so upre naše oči, da ne poginem!"

"Tudi vi tam zunaj naše ljube pa tako potekte domovine se nam pridružite in molite z nami vred! Molite! Molite! Molite! Molite! Molite!" pravi, "da se nas tako morebiti Bog usmili," Skoraj v obupu naš prosi v svoji strašni bolečini, ki jo trpi s svojim nesrečnim narodom. "Morebiti," pravi, "nas bo tako Bog uslušil."

Ali moremo ameriški Slovenci preslišati tako obupen klic, tako obupno prošnjo po molitvi?

Na to njegovo prošnjo sem se pa čutil dolžnega, da mu v imenu vseh ameriških Slovencev odgovorim, kakor čitate v mojem "Radio nagovoru na Slovence doma." Povedal sem jim v domovini, da smo ustanovili "Molitveno fronto," za katero razposiljam počasi, kolikor mi čas dopušča, nabiralne pole, po slovenskih naselbinah s prošnjami, da bi se na te pole podpisali vsi ameriški Slovenci, pa bodimo prepriranja, katerega in kakor še hočemo. S podpisom se vsak Slovenec, vsaka Slovenka duhovno združi s svojim narodom doma v njegovem trpljenju, pred vsem pa v njegovi obupni molitvi po skorajšnji rešitvi iz tega strašnega trpljenja. Do sedaj sem razposlal te pole vsem zastopnikom in zastopnicam lista Ave Maria, ki je to akcijo začel. Te dni so jo dobole vse predsednice in tajnice vseh podružnic Slovenske ženske zveze. Pisal sem vrhovni predsednici,

Mrs. Prisland in jo lepo prosil, da jo priporoči podrejenim društvom, da gredo marljivo na delo. To sem prosil Slovensko žensko zvezo že v Lemontu na letnem pikniku in so mi obljudile, da bodo to naredile. Sedaj sem jih razposlal vsem predsednikom, tajnikom in blagajnikom K. S. K. Jednote. Potem bodo dobili odborniki drušev Sveti Družine. S tem bi dosegel vse katoliško misleče Slovence. Drugih si ne upam s tako prošnjo nadleževati. Ako bi pa kak posameznik, ali kako društvo drugih jednot hotelo in bilo tako dobr, da bi pri tem delu pomagalo, jih pa lepo prosim, da mi pišejo, pa jim bom z veseljem poslat pole.

Te pole bom po vojni nesel domov, dal vezati v "Zlato knjigo ameriških Slovencev," ki jo bomo shranili na Bresjah v vedeni spomin na našo pomoč narodu v teh strašnih urah trpljenja in umiranja. Naš dokaz bo narodu doma, da smo v njegovih težkih urah nanj misili in storili zanj, kar smo pri obstojnih razmerah mogli—mili smo zanj in z njim za njegovo rešitev.

S tem delom molitve sem pa združil tudi namen, poskrbeti, da bo narod takoj po vojni dobil svete posode za daritev svete maše, katere mu je vse sovražnik pokradel in onečastil in si jih sam ne bo mogel kupiti. Mi vsi bomo pa takrat hiteli narodu dati najprej kruha in oblike. Sedaj pa bomo prav lahko pogregili kak dollar tudi v ta namen.

"Molite! Molite! Molite!"—je danes obupen klic nesrečnega naroda doma. Kakšno srce bi morali imeti, če bi ga prešlišali? Kako se bomo po vojni izgovarjali, če ga bi preslišali? Ne, kajne, da ga ne bomo! Vsi bomo šli v "Molitveno fronto!"

Rev. Kazimir Zakrajšek.

O pokojni sestri Agnes Gorišek

Zadnji teden smo na kratko poročali o nepričakovani smrti večletne glavne porotne odbornice naše Jednote, sestre Agnes Gorišek iz Pittsburgha, Pa., ki se je dne 7. oktobra preselila v večnost.

Pokojnica je bila rojena dne 8. februarja, 1876 v Cerkljah na Dolenjskem, njeni dekliski ime je bilo Račič.

V Ameriki je prišla leta 1901 in se eno leto zatem v Pittsburghu poročila s Frankom Goriškom, ki je umrl že pred 13 leti.

Sestra Gorišek je bila blaga duša v vseh ozirih, prijazna in odkritosrčna napram vsakemu;

v svojih prejšnjih letih se je osobito zanimala in žrtvovala za društvo Marije Sedem Zalosti, št. 81 KSKJ, kjer je vršila razne urade; predsednica istega je bila šest let. Tako smo jo videli na raznih konvencijah kot delegatinjo svojega društva, zadnjih 12 let je bila pa prva glavna porotnica KSKJ.

Izkreno je želela biti navzoč tudi pri zadnjih konvencijah, a ji zdravje ni dopuščalo. Objavila je pa svoje predkonvenčno poročilo v Glasilu in je tudi konvencijo pismenim potom pozdravila. V znak spoštovanja je bil v imenu delegacije oddelan brzovarni pozdrav in naročen lep šopek cvetlic, kar je zelo vzradostilo.

Pokojnica zapušča nečaka Franka Ferentchaka, ki je zadnja leta živel pri svoji dragi teči, potem žalujeta za njega še dve nečakinji: Mrs. Ana Hudak, došla v Pittsburgh že pred 20 leti iz starega kraja ter Miss Mary Račič, došla semkaj pred dvema leti. Vsem tem svojim najbližnjim sorodnikom je bila pokojnica dobra kot njih lastna mati, ker je Bog ni obdaril z lastnimi otroci, zato bodo svojo drago tetu težko pogrešali, tako tudi vsa pittsburghska slovenska naselbina.

V starem kraju zapušča tudi brata Janeza Račič in sestro Marijo Ferentčak.

Pogreb se je vršil minuloto sobotu in hiše žalosti v slovenski cerkev, kjer je domači g. župnik Rev. Matej Kebe opravil peto sv. mašo zadušnico v spremlju še dveh drugih gospodov; po isti je pa pokojnici

Mrs. Prisland in jo lepo prosil, da jo priporoči podrejenim društvom, da gredo marljivo na delo. To sem prosil Slovensko žensko zvezo že v Lemontu na letnem pikniku in so mi obljudile, da bodo to naredile. Sedaj sem jih razposlal vsem predsednikom, tajnikom in blagajnikom K. S. K. Jednote. Potem bodo dobili odborniki drušev Sveti Družine. S tem bi dosegel vse katoliško misleče Slovence. Drugih si ne upam s tako prošnjo nadleževati. Ako bi pa kak posameznik, ali kako društvo drugih jednot hotelo in bilo tako dobr, da bi pri tem delu pomagalo, jih pa lepo prosim, da mi pišejo, pa jim bom z veseljem poslat pole.

Mehekanski delavci, ki lupijo pecan-orehe v Texasu, in slični italijanski delavci v Chicagu so občutili koristi tega zakona. Ravno tako so škandinavski druge v gozdovih severozapada in grški krznarij v mestu New Yorku, črni postreščki spalnih vozov, nemški nameščenci pivovarni v Wisconsinu in Marylandu—ti in nešteti drugi, brez ozira na pleme ali narodnost, uživajo enako zaščito pod mezdno-urnim zakonom.

Osnovne določbe tega zakona so enostavne: nameščenci, posljeni v meddržavni trgovini, oziroma v produkciji blaga za meddržavno trgovino, morajo dobivati, razen ako so izrecno izvršeni, vsaj 30 centov na uru in za vsako uro čez 40 ur na teden morajo dobivati enkrat in pol toliko, kolikor dobivajo za redni čas. (V takih 40 industrijskih je Wage-Hour Administrator odredil višje minimalne urne mezde, od 30 do 40 centov na uru, vsled priporočila dotednih industrijskih odborov).

Zaščita tega zakona vključuje každih 450,000 podjetij in skoraj 17,000,000 delavcev. Zaščita tega zakona vključuje každih 450,000 podjetij in skoraj 17,000,000 delavcev. Kaj pa pomenja pravzaprav zaščita? Ali je pomenjala boljše plače in večje zasluzke za mnogo delavcev? Dandanes, ko se toliko gospodarstva v občutju mezdah, bi se zdelo, da delavci tukaj v Ameriki ne potrebujejo več pomoči medzno-urnega zakona, ki ob urni mezdi 30 centov jamči najmanj \$12 na teden za 40 ur dela. Milijoni delavcev pa nimajo nikake druge zaščite. Na primer, tekmo leta 1941, ko se je dobro delalo, se ceni, da je približno 3,000,000 delavcev dobilo \$100,000,000 več plače kot leta 1940, in to naravnost vsled mezdno-urnega zakona.

Vsi ti podatki pa le deloma razlagajo vso stvar. Nič ne pravijo, kako se je potrošil ta denar—kakor je ta denar priseljel boljšo hrano in boljša oblačila za te delavce in njihove družine. Preskrbel je več mleka in svežih zelenjav. Pomagal je odpeljati stare dolgovne, zdravnikove račune in zavarovalniške obroke. Ta denar v gotovini je bil njihov in oni so mogli razpolagati z njim, kadar jim je bilo ljubo. Prinesel pa je družinam več sreče in varnosti: Prispeval je tudi k temu, da so dotednih postali boljši "vojaki" na producijski fronti.

Ko so prvič zagledali zemljo, se je versko čustvo takoj izrazilo z molitvami in zahvalami Božanstvu. Ko je bil končno cilj dosežen, so bile ceremonije ganljive in dramatične.

Ko je prvič stopil na zemljo nove dežele dne 12. oktobra, leta 1942, je Kolumb dvignil prapor sv. križa in ga zasadil v zemljo.

Potem, kakor je zabeležil eden izmed njegovih zgodovinarjev, je pokleplnil v češčenju "Najvišjega Stvaritelja odkritja," in potem s solzimi očmi pojubil zemljo, do katere ga je privedla božja Prevividnost.

Po kratki molitvi Rev. Solorzano je Kolumb krstil novi otok (da je bil otok, se je kasneje dognalo) z imenom San Salvator (Sveti Rešitelj).

Kolumbovera vernost do Cerkev je bila označena ob njegovih smrti. Oblečen v kuto frančiškanskega reda, je umrl na dan Gospodovega Vnebovzetja, dne 20. maja, 1506, v starosti 70 let. Njegove zadnje besede so bile: "V Tvoje roke, o Gospod, priporočam svojo dušo."

Truplo je bilo pokopano v samostan sv. Frančiška v Valladolidu. Njegovi ostanki so bili kasneje preneseni v Seville, potem pa v katedralo ameriške naselbine Santo Domingo v znak spoštovanja in spomina. Posvetni dostojanstveniki cenili Toliko so tedanji cerkveni in spomini onega, ki je odkril naš Novi Svet.

FANT OD FARE

Čukov Jože je šel prvič na nabor (vojaški pregled). Ko se je vrnil v domačo vas, ga je Brglezov Tone povprašal:

"No, Jože, kaj so ti pa rekli na naboru?"

Jože se je ponosno izprsnil in odgovoril: "Na vso moč so me občudovali. Rekli so: 'Če ta fant ne bi bil krofast, če ne bi bil škilast, če ne bi bil grbe na hrbtu—pa bi bil kar dober za vojaka!'"

gendo—bajko, ki se lahko pričoved

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu.
državi Illinois, dne 13. januarja, 1895.

GLAVNI URAD: 261 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanje gl. tajnika: 9448.

Od ustanovitva do 31. avgusta, 1942 znača skupina izplačana podpora \$8,433,110.

Solventnost 127.24%

G L A V N I O D B O R N I K I

ČASTNI PREDSEDNIK: FRANK OPEKA, NORTH CHICAGO, ILL.

Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2728 W. 18th St., Chicago, Ill.

Drugi podpredsednik: MATE PAVLA KOVICH, 4718 Hazelton St., Pittsburgh, Pa.

Treći podpredsednik: JOSEPH LEKSEN, 186-22nd St., N. W., Barberston, O.

Cetrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, May, Minn.

Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1128 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLA KOVICH, 4878 Pearl St., Denver, Colo.

Glavni tajnik: JOSEP ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELJEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT F. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATTHIAS BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni žirnik: DR. M. F. OMAR, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N A D O S N I C I O D B O R

Predsednik: GEORGE J. BRUNO, 716 N. Jones St., Eveleth, Minn.

I. nadzornik: MARY E. POLUTNIK, 1711 R. 8th St., Lorain, O.

II. nadzornik: FRANK LOKAR, 1252 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

III. nadzornik: JOHN PEZZITRE, 1490 Pepper Ave., Cleveland, O.

IV. nadzornik: MARY HOCHHEIM, 2124 Miller Ave., Cleveland, O.

F I N A N Č N I O D B O R

FRANK J. GOSPODARIC, 200 Ruby St., Joliet, Ill.

MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.

RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

P O R O T N I O D B O R

JOHN A. DECHMAN, 1152 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vas pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote, naj se pošiljajo na

glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise,

drustvene vrsti, razna namenila, oglašajte in naročino pa na GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GL. TAJNIKA

IZPLAČANA CENTRALNA BOLNICKA PODPORA ZA MESEC SEPTEMBER, 1942

Dr. Cert. Št. Ime Svota

3 D970 Frank Papesch \$21.00

3 26830 John Stefanich 9.35

4 11938 Julia Erchul 24.00

4 D2664 Margaret Erchul 29.00

4 D2665 Caroline Poderay 14.00

4 11938 Julia Erchul 35.00

4 31005 John Pahula 33.00

4 DD153 Frank Papesch 28.00

4 D2665 Caroline Poderay 15.50

4 D1111 Agnes Tekauta 25.00

5 12045 Lawrence Urbanich 31.00

5 29983 Peter Baker 39.00

5 20954 Geo. Baikovet 28.00

5 23266 Joe Gorshe 13.35

5 2760 Anna Jursinich 37.00

5 23538 Martin Kovacich 9.35

5 23063 John Mihelich 20.00

5 D2399 Adolph Popish 28.00

5 16054 Andrew Slatt 7.66

5 29692 John Perich 10.00

5 23448 Cyril Ramuschak 9.35

5 1305 Frank Yeram 29.00

5 D4861 Lawrence Michaels 19.00

5 D4861 Lawrence Michaels 9.00

5 D387 Frank Krakar 22.00

5 22416 Adolph Macerol 35.00

5 C614 Frederick J. Makovec 19.00

5 8235 Joseph Marinko 52.00

5 1464 Frank Modic 11.66

5 D501 John Mohorice 11.66

5 9459 Anton Osredkar 11.35

5 2505 Frank Suhađolnik 8.00

5 28174 Michael Golobich 30.00

5 4285 John Kadian 9.35

5 5633 John Kobe, Jr. 27.00

5 1689 Michael Stern 9.35

5 35016 John Swetish 14.00

5 18576 Joseph Vidosh 14.00

5 D5508 Joseph Weiss 21.00

5 30CC42921 Rudolph Jakobec 9.00

5 4285 John Kadian 11.66

5 1847 Paul Majerle 21.00

5 30CC42126 Paul Spreitzer 9.00

5 1689 Mike Stern 11.66

5 35016 John Swetish 14.05

5 D5508 Joseph Weiss 35.00

5 2562 John Pomada 40.00

5 2833 Peter Stern 20.00

5 1710 Matt Kramarich 40.00

5 29488 Anton Gachiz 61.00

5 2833 Peter Stern 18.50

5 D5876 Frances Basel 56.00

5 D2183 Frances Allen 30.00

5 D1162 Anthony Zupancic 13.00

5 D5024 Louis Androjna 54.00

5 26368 Anton Kos 26.00

5 15083 Frank Rutar 15.00

5 D5051 Mary McCracken 30.00

5 D5024 Louis Androjna 32.00

5 C3610 Frank Zupancic 18.00

5 D5035 Louis Medvesek 25.00

5 15083 Frank Rutar 15.50

5 F203 Helen Johnson 30.00

5 D5910 Caroline Palmer 35.00

5 6282 Anna Plut 30.00

5 9522 Antonia Savoren 15.00

5 04649 Frank Sava 38.00

5 D5833 Mary Stebly 30.00

5 24278 Caroline Matekela 25.00

5 D5972 Joseph Durst 23.00

5 4775 Nick Pezdire 24.00

5 12110 Dorothy Reems 14.50

5 2973 Johanna Sadar 22.00

5 35646 Emma Lusin 30.00

5 5972 Joseph Durst 5.50

5 C352 Charles Cesark 76.00

5 DD1422 Martha Cvetkovich 30.00

5 19597 Jakob Sabec 35.00

5 G20 Mary Finegan 30.00

5 13626 Frank Coz 20.00

5 3351 John Skinner 9.33

5 13626 Frank Coz 31.00

5 9478 Anna Kastelic 9.35

5 21945 Anton Kastelic 28.00

5 26945 Anton Kastelic 9.00

5 DD640 Frank Kral 14.00

5 22302 Albin Mihevc 28.00

5 DD1507 Mayme Rozinka 35.00

5 9478 Anna Kastelic 35.00

5 6524 Mike Loushin 40.00

5 22302 Albin Mihevc 35.00

5 DD1507 Mayme Rozinka 34.00

5 3351 John Skinner 12.00

5 D640 Frank Kral 18.00

5 16294 Angela Stenger 30.00

5 D4791 Josephine Franczach 30.00

5 24776 Frank Lukšič 12.00

5 28153 Joseph Matzelle 24.00

5 FF124 Eugenie Petersdorff 34.00

5 D28 Jacob Petrich 25.00

5 16294 Katie Starich 35.00

5 72DD42390 Katie Starich 35.00

5 72DD42165 June Grebenc 54.00

PETER PAVEL GLAVAR

LANŠPREŠKI GOSPOD

ZGODOVINSKA POVEST
Sloven dr. Ivan Pregelj

"Tepeči ste kmeti," se je razgrel župnik, "nič ne uganete. Da tepeč ne bo, da bo kaj več, pojde Jernejček v šolo."

"O-o-o!" je zategnila hvaležno Jerasovka in solze so jo polile...

III. Pozen obisk.

Župnik Rogelj se je vrátil sam s seboj zadovoljen domov. R. Pemšljal je dan, ki mu je bil napočil tako čudno nepričakovano in mu v večerni urri obudil ukrep, ki je imel obrniti eno človeško življenje po drugi poti, kakor bi bilo sicer teklo. Župnik je tisto uro čustoval, kakor more mož, ki mu je k srcu prirastila stanovska dolžnost: misliti o svojih ovčicah, ljubiti jih v pregleđni vrsti svojih matrik, kamor je zapisoval dneve rojstva in ure bride smrti njihove.

"Glej, šempeterski župnik, varih cerkev svetega Petra, ki je edini in pravi namestnik Boga na zemlji, glej, kako imam čudno reč v fari. Dva tuja, ki ju nisi krstil, imam pod zvonom, najvišjega in najnižjega, gospoda komendatorja, patrona svojega, pa to-le siroto, ki nič za to ne more, če ima očeta potepta in mater lajdraško nemarnico in bo živel in hodil svojo pot teže od drugih, ne da bi bil zaslužil. Pa saj je še Bog in bo dal, kakor je poskrbel za vrabca in za limbar, in nekaj bo Jerasova mati tudi pripomogla, da bō krščansko vzrastel. In tako bom napisal to uro k imenom drugih mojih še Petra Pavla in da bi bil zvest ko Peter in goreč k Pavel, veliki popotnik, in naj bi nikoli ne mogel potožiti, da mu je župnik Rogelj le enkrat spomenil: "Na moj prag so te položili, pa prašali me niso, če mi je prav."

Vstopil je v svoj dom in našel sestro Marto v veliki briži za nekako gosposko večerjo. Ko je ugledala brata, je stopila k njemu in očitala poglasno, pritajeno:

"Greš, pa ne poveš, kam. Nstri pa čaka že celo uro."

"Kdo pa?" je vprašal župnik.

"Naš gospod."

"Beštja! Komendant? Kaj ga je prineslo zvezcer?"

"Noter pojdi," je rekla sestra.

"Pa tak," se je župnik ogledoval. "Lej, zdi se mi, da sem gnojnico brodil pred Jerasovimi. Oh, pa lepo suknjo-imam notri. Skoči ponjo."

Sestra ga ni poslušala, nega je rahlo potisnila k vratom v sobo, katera je odprla.

Notri je sedel v kotu med oknoma prijetnorenje človek, ki je bil očvidno plemenitega rodu in je z veliko skrbjo pazil na svojo zunanjost. Bil je napravljen deloma -posvetnjaški, delo ma duhovski. Sedel je udobno naslonjen v stolu, z nazaj nagnjeno glavo; roke je bil položil na kolena. Zdelo se je, da meži in dremlje, kakor počivajoč do dolge poti. Polno lice mu je bilo lepo, le okrog usten je hotelo podrhtevati bolehno in brikostno. Ko je župnik vstopil, je komendant odpril oči, nagnil se v stolu napred in z rokami objel koleni. Vstal pa ni. V pokojno lice je dahnilo nekaj življenja, toliko da je zmedio župnika in je na tistem v sebi modroval:

"Glej ga, kako mi da čutiti, da je moj farni patron. Zdaj bo še sitten, da je čakati moral, kakor da sem vseveden in bi ga, baš kadar ga prime, moral slutiti, kakor dež."

"Presvetili," je pozdravil na glas, "ne zamerite mi, da ste morali čakati. Kdo bi se bil na dejal, da me izvolite iznenaditi v tako neprilični uri —"

"Moj čas je drag," je reklo komendant in se dvignil, "ura mojega obiska pa res ni bila pri-

ma, s "ščavjem" in nekako močnat jedjo, ki je župniku želodec obračala. Gost pa je sklenil roki kakor k molitvi in menil prav južno zadivljeno:

"Dio! In to razume ženska v tej barbarski deželi. Prvkrat sem to doživel!"

Nato je molil in jedel in je reklo:

"Prav kraljevsko Vam kuhanjo, gospod župnik."

Zupnik se je mučil z ribo in jedjo, ki mu ni prijala, pa se je je moral dotakniti izvljudnosti. Na tistem je mislil: "Kraljevsko? Ne vem, kako je to, kraljevsko. Vem pa, da bi veste, pa če je petkrat kraljevo, skoz okno z metal, s pijačo vred. No, Bog Ti blagoslov! Ko pojdeš, poplaknem to reč s požirkom vtipavca in drugič, kadar boš spet v goste prišel, se pred večerjo najem, pa če te krhljev."

"Zares, kraljevsko Vam kuhanjo," je ponovil gost in pil. Župnik je iskal, da bi našel, kako bi odgovoril vsaj malo po sebi in brez hinavščine. Zato je reklo:

"Gospod, lakota in delo sta kralja vseh kuharjev."

"Resnica," je prikimal komendant in pil. Nato je vprašal: "Odkod imate vino?"

Zupnikova zadrega ni bila majhnja. Skočil je k omari, kar da išče nečesa pisane; nato se je naglo osuknil v kuhinjo in vprašal sestro polglasno:

(Dalje prihodnjie.)

MATI, KADAR VOJNA MINE

Mati, kadar vojna mine, spet pri Vas doma bom jaz; srce mi bo strastno bilo, ko bom zrl v Vaš obraz!

Srečne bova zopet dneve, kakor nekdaj vživala, ljubko bova se objela, v solze radost zlivala.

Mati, kadar vojna mine, jaz Vam bom povedal vse; ko je tukaj smrt grabil, znanec in prijatelje.

In kako so še pred smrtnjo, mislili ti na svoj dom. — Njih težave, zadnje zdihe, mati, vse razložil bom.

Mati, kadar vojna mine, in sovražnik bo pregnan; radost bode vse navdala. — Oj napoči že ta dan!

Da že enkrat v kraj domači, bi se vrnil v rodni svet! — Srečen, da presrečen budem, ko Vas vidim mati spet!

Ivan Zupan.

VESELICA PODRUŽNICE

ŠT. 9 JPO, SS.

South Chicago, Ill.—Lokalna podpora društva v South Chicago, Ill., se z veliko vnemo pripravlja za veliko veselico s programom, ki se bo vršila v nedeljo 15. novembra v dvorani Hrvatskega doma. Kot je bilo poročano že v drugih časopisih, bo čisti dobitek te prireditve razdeljen med Jugoslovanskim pomoznim odborom (JPO, SS) in Ruskim vojnim reliefom.

Tisti hip so se odprla vrata iz kuhinje in župnikova sestra Marta je vstopila z nekako prav posebno jedjo in posebno steklenico vina na mogočnem podstavku. Župnik je skočil po krožnike v omari, ki je bila v sobi in je mislil:

"Lej jo, našo Marto. Ve, kaj je treba in kako; in še v dobrju voljo ga bo spravila s to laško godljo in to težko laško kapljo.

Se tistega laškega oljnatega ščavja, ki mu "radič" pravijo, naj natreska na mizo, pa bom sel neječ v posteljo. Pa zaradi gosta, fej, ki mu diše stare rive v mačji omaki in ščavje, ki človeka skomina po njem."

Visoki gost je prav rahlo dvinil glavo in prikimal kuharici;

je menil proti župniku v latinski besedi z italijanskim izgovaranjem: "Glejte, prav nevoljen bom. Ali sem se mariti povabil na večerjo?"

"Sprejmi, gospod," je tikal v latinščini župnik gosta, "sprejmi, kar zmorem v svoji revščini po Tvoji dobroti."

Oni je dvorno neprisiljeno sedel in menil pohvalno in po kranjski proti župnikovi sestri:

"Ni ga bila potreba, no, no! Troppo dobra, žena!"

Kuharica je sijajno zardela, se poklonila in odšla. Nato se je vrnila še z dvema posoda-

bavo orožja in drugih vojnih potrebuščin za vojni konflikt, ki je sigurno imel priti. Tak narod je gotovo vreden našega sočustva in podpore. Denar, ki ga nabira Ruski vojni relief je namenjen za zdravila, obvez za ranjence, obleko in druge potrebuščine, katerih Rusi o primanjkuje.

Omenjeno veselico prireja lokalna podružnica št. 32 JPO, SS, v kateri so včlanjena sledenča društva: sv. Florijana, št. 44, KSKJ; št. 8, 100, 490 in 610 SNPJ; št. 36, ZSZ, in podružni št. 16. Program se bo pričel omenjeno nedeljo ob 3. uri po-

poldne, ter bo vseboval poleg dobril govorniških tudi razne pevske in godbene točke. Na-

ni rojakom priporočamo, da posežejo pridno po vstopnicah, našim trgovcem in obrtnikom pa, da kupijo oglase v programi knjižici. Člani odbora sprejemajo tudi prostovoljne prispevke in imena prispevatev bodo priobčena v knjižici.

Podrobnosti o programu bodo objavljene kasneje.

Za podružnico št. 32 JPO, SS

Mirko G. Kuhel.

IZPOD MOGIGH REŠET

(Nadaljevanje s 3 strani) jo sedaj od istega fašizma Slovenci v "Provincija Lubiana." Na svetu se vse maščuje.

Zelo to obžalujemo, vendar pomagati ne moremo. Saj jih je papež svaril.

"Italijanski narod je Mussolini zapeljal v vojno," pravijo danes tu v Ameriki italijanski rodoljubi.

Ali so pozabili, kaj se je zgodilo, ko je šlo za to, da gre Italija v vojno? Glasilo Vatikanika "Oservatore Romano," je pisalo proti vojni. Pa kaj so naredili Rimljani? Napadli so Vatikan in "Oservatore" je moral skoraj prenehati izhajati, tak odpor je bil proti njemu. Ne smemo vsake stvari tako hitro pozabiti!

Madrid na Španskem, toliko

let versko zanemarjen, se po tako strašnih časih revolucije vendar prebija. Madridski nadškof je sklenil, da bo pozidal 14 cerkva po mestnih zamenjanih predmestjih.

Pisatelj Arnolt Bennet je bil dober pisatelj (pa prav za nič govornik.) Pri nekem obedu so ga pozvali, da je moral vstati za nagovor. Nekoliko pomisli, potem pa potegne iz žepa nalinovo pero, ga pokaže omizju in pravi:

"Gospo in gospodje! Pravite da naj vam kaj gorovim. Toda jaz znam rabiti to le, drugi pa to le!" in pokaže na jezik. "Rabimo vsak to, kar najbolj znamo!" Pa se je vsebil. Vse je ploskalo, seveda.

Uboga Francija! Tudi nešrečna Francija gre skozi strašne dni, kakorskih še ni doživela. Do neba kriči tudi njeno gorje. Njeno gorje pa povečava to, da je našla voditelje v tem trpljenju, ki so njeni izdajalci, ki pomagajo sovražniku jo ubijati.

Gotovo je njen predsednik Petain prepričan, da s svojo vladajo rešuje, kar se še rešiti,

da skuša omiliti, manjšati bedo narodu. Vendar je pa ve-

liko vprašanje, če je njegov način, kako to dela, pravilen? Go-

tovo bi se našla druga pot, boljša za to. Morda bi res ta druga

pot trenutno trpljenje povečala, toda na drugi strani ga pa skršala vsaj na času. Oči-

vidno manjka staremu možu poguma in korajše, da bi se sovražniku odločneje ustavljal.

Gotovo je, da Nemec marsikaj žuga, česar nima namena izvršiti. Samo žuga, da doseže svo-

je ubijanje naroda. Če bi se vladajo ne dala ustrašiti, bi si marsičesa ne upal. Čim bolj

se Petain sovražniku udaja,

tem več si sovražnik upa za-

tevati. Jasno je, da samo hrabi zmagujejo. Ima ime, da ga prav bereš, če ga bereš nazaj ali naprej. Njegovo postopanje pa nosi tako jasno znake izdajstva, priateljstva s sovražnikom naroda, da ga vidi vse svet. Vzemimo, da bi tudi Laval ljubil svoj način bolj kot sovražnika, in bi se mu tudi on postavil po robu, ki se združila s Petainom v močan odpor, prav gotovo bi narodu prihranil polovico sedanjega trpljenja.

Ali se bo po tej vojni vrnilo krščanstvo v Rusijo? To je vprašanje, na katero bi del svedeča radim jasen odgovor, zlasti pa vsi nerešeni Slovani. Vse občuduje junaštvo in silo Rusije danes, ko se bori proti svojemu napadalcu in smrtnemu sovražniku, ki je napovedal to vojno, da uniči Slovanstvo enkrat za vselej. Toda ker ga poznamo, da resno dela za zmago in za tako ureditev Evrope, da bodo vsi narodi zadovoljni, da bo ustanovljen med narodi trajen mir, zato pričakujemo od njega, da bo kot mož poštenjam in veliki duh, tako velik, da bo tudi zmogel preko tudi italijanskega fašistskega imperializma, da bo priznal resnico in dejstva, ki se ne dajo utajiti!

Naj prečita knjigo "Life in Struggle," katero je pisal Dr. Lavo Čermelj. Sicer pa smo prepričani, da sam dobro ve, kaj vse je počel fašizem 20 let pred sedanjo vojsko, kaj počenja sedaj z ubogim nedolžnim slovenskim narodom. Zato smo pa tudi prepričani, da bomo do-

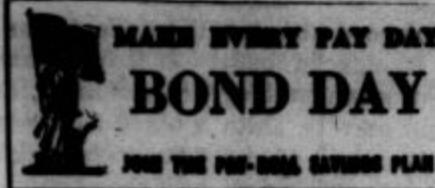
bili ravno v njem mogočnega sodelavca tudi za slovensko pravico.

Katoliški opazovalci med Slovani zato pazno sledijo razvoju tudi verskih razmer v Rusiji. Pa nam poročajo, da so opazili marsikaj, kar daje upanje za pravo razumevanje človeškega življenja, ne po Marksusu, da je človek samo stroj, temveč po Kristusu, da je vsak brat. Ti pravijo, da so komunistični voditelji na vlasti še danes atiesti brezbožni in razniki, Drugače se je pa že za 50% izboljšalo. Med ruskim delavstvom je vedno več sestankov, kjer se razlagata sveto pismo in je udeležba vedno večja. Ko so ateisti brezbožni to naznani vlasti, jim je odgovorila: "Pustite jih! Vera je privatna zadeva vsakega človeka!" Po časopisu, revijah, po kinu, po literaturi, v povezilih in drugod ne več opaziti sovražnika do kraljevstva, nasprotno se mu daje vedno več priznanja. Govori se o njem s spoštovanjem. Izgleda, kakor da se je ruski duši, ki je v bistvu globovna verna, začelo tožiti poteri in Bogu.

Ce bi se pa tudi sedaj naredila zopet tako strašna napaka, da se bodo Slovenci dali na mesarski stol, da se bodo porabili za "čipse," s katerimi si bodo razni diplomati plačali svojo igro, pa že danes lahko mirno povemo Slovenci: *tukaj v tem kotu nikdar trajnega mire ne bo!* Slovenska iridenta

kataliških otrok na primer obiskuje katoliške šole. Ako bi te šole prenehale, bi država moralna iste poskrbeti z velikimi davki, s katerimi bi obremenili davkopalcev. Samo v District of Columbia prihranijo katoliške šole državi nad \$15,000 letno stroškov."

So še pametni možje med nami, ki pačetno misljijo in dela-</p

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

WATCH NEXT ISSUE!
For New Membership Drive
Announcement

DR. GRILL TEAM IN PRIME SPOT IN CHICAGO STEVE PIN LEAGUE

Chicago, Ill. — Led by Father Joseph with 516 and Wm. Arbanas, 511, the Dr. Grill team scored a two to one count over the Tomazin Taverns, and thereby went into first place of the Chi Steve Bowling League. Vic Kremesec, 542, and Ed Tomazin, 496, did best for the Taverns.

In the other 2 to 1 count of the evening Park View Laundry and Zeleznikar Fuels were victors over Korenchan Grocers and Kosmach Boosters, respectively. High scorers were George Banich, 535, John Terselich, 489, Frank Bicek, 548, Stanley Wolsic, 531, Bill Neckler, 560, Frank Koporc, 500, Pete Bogolin, 537, John Zenfran, 474.

In the clean sweep mood were the Darovic Lawyers and the Monarch Beers, both quints registering three wins over the Fidelity Electrics and the Jerin Butchers, respectively. Highlighting the winners were

SLOVENICS, TEZAKS SHARE FIRST IN JOLIET LOOP; EAGLES SET BACK

Joliet, Ill. — The third week of bowling in the local KSKJ Men's Bowling League was featured by upsets, good team bowling, and some very good individual bowling.

The Eagle team, possessor of first place met its Waterloo when it tangled with the juggernaut team, Slovenic Coals. The Slovenic Coals were hot and took all three games from The Eagle who experienced a night of poor bowling. The Slovenics' games were 837, 783 and 910, while the Eagle team had games of 805, 779 and 757. Tony Buchar's 565 and Al Juricic's 553 were high for the winners, while the losers were led by Andy Kludovic's 549 series.

The Avsec Printers after losing the first game, came to life and copped the next two games from the Peerless Printers. The Avsecs rolled games of 720, 843 and 826 to the Peerless' scores of 801, 756 and 801. The Avsecs were sparked by Joey Horvat's 559 series and Bill Speckman's 518 series, while the losers were held up by Frank Rama's 520 series.

Alleys 5 and 6 sizzled with the "heat" of the hot Tezak Florists, who took the three games from the luckless White Front Liquors, by scores of 845, 902 and 949, to scores of 796, 829 and 878. The Tezaks thus garnered the high team series of the year so far by toppling over 2696 pins. The Tezak scores were made possible by Gene Tezak's games of 201, 213 and 215 for a 629 series, and by Willard Kuhar's 185, 190 and 217 scores for a 592 series. High man for the losers was George Karl with his 540 series.

Sideline Flashes

George Karl showed up with and flashed his "biggest smile," and passed around the cigars, calmly (?) announcing that the stork left a new 6 lb. baby girl at the Karl's . . . nice going . . . and hopes that the girl will be as good a bowler as "Daddy" Karl . . . Gene Tezak going to town with his three 200 or better games: 201, 213 and 215 . . . the buttons were flying off his chest . . . other better than 200 games

GOOD TO BE IN ARMY

From Savannah, Ga., Pvt. Louis C. Verch writes that it sure feels good to be in the Army. He also informs that four KSKJ members are at the Army Air Base, Hunter Field. They are: John Bevec, Joseph Krall, Geo. Dezack, and himself. "Tell everybody that we send our regards — and God bless them all," writes Pvt. Louis. His address is: Pvt. Louis C. Verch, Co. B, 841st Eng. Bn. Avn., AAB, Hunter Field, Savannah, Ga.

Pvt. John Bevec, prominent Strabane KSKJ Booster, elected to the KSKJ Supreme Board at the past convention, who recently enlisted in the army, is now stationed at: Co. B, 841st Eng. Bn., Hunter Field, Savannah, Ga.

STRABANE LODGES TO DANCE FOR SERVICE MEN

Strabane, Pa. — One of the biggest promotions of the fall season will be a dance Oct. 31, in the SNPJ Hall, to be given by the allied lodges of Strabane. Proceeds of the dance will be used to purchase Christmas gifts for the Strabane boys in the armed forces.

Music will be furnished by Joe Kramar and his orchestra. Dancing will start at 7:30. Every Strabane Booster should put this event on the "must attend" list, for we must show our boys that we are thinking of them.

J. Chesnik.

PROMOTED

From Camp Forrest, Tenn., comes news that Corp. Frank A. Primoznik, Jr., of 928 East 209th St., Euclid, Ohio, has been promoted to the rank of Sergeant. Sgt. Primoznik would like to hear from his many friends. His address is: Sgt. Frank A. Primoznik, Jr., Battery B, 208th Field Artillery, Camp Forrest, Tenn.

NEWS OF BROOKLYN SERVICEMEN

Middle Village, N. Y. — In addition to first class cooks and good looking marines, we also have first class pilots from Middle Village. Among them is Charles Murn, member of our KSKJ. Prior to enlistment in the Army Air Force, Charles was employed by the Jager Watch Co., as an instrument inspector. In the evenings he attended classes at the Polytechnic College for two years and his ambition was to receive a degree and become an electrical engineer. While he was at college he also pursued a civilian flying course at Floyd Bennett Field and graduated with honors as a pilot.

Ridgewood, N. Y.—Just received word that Louis F. Pellich, who is at the present time somewhere in the Hawaiian Islands, has been promoted to rank of sergeant. When Lou was a boy he used to go out to Long Island with his friends to camp and do a little hunting. His ambition was to become an adventurer, as outdoor sports were his favorites. All this training that he had as a boy yet! J. K.

The proud parents are Mr. and Mrs. Martin Murn, well known among our Slovenian

What You Buy With WAR BONDS

The 50-caliber Browning machine gun is one of the most efficient short range weapons used by U. S. Fighting forces. It is effective at ranges up to 2,000 yards and fires about 600 forty-five caliber bullets per minute.

One of these guns costs about \$1,000, while a thirty-caliber machine gun costs approximately \$600. Our fighting forces need thousands of these rapid-fire guns. Even a small town or community can buy many of them by uniting in the purchase of War Bonds. At least ten percent of your income in War Bonds every pay day will do the trick.

U. S. Treasury Department

JUVENILES OF STRABANE PARTY

Strabane, Pa. — It was a merry time at the recent wiener roast held by the local KSKJ Juveniles in the lodge home. About 60 juveniles were present to take part in the informal social.

In the kitchen able assistance was given by our President Al, who did a fancy job of slicing onions. And was it some slicing! Others who aided in the preparation were Betty Vercek, Josephine Mikec, and Ag Urbancic.

Thanks to Ernie Rahan for bringing over his recording machine, for it gave us a chance to dance.

For the first time—sorry to report—we had to make use of our first aid kit. "Boots" Tomcic met with a slight accident, but was very handily treated.

Entertainment was furnished by our regular entertainers, Bill Lesko, Dempsher and Germosel who gave us some patriotic numbers dedicated to our adviser John Bevec, who recently enlisted in the army. Our hats off to you, John!

The party closed at 10 p. m., after a thorough cleanup. It is reported that many of the youngsters dreamed of pop and weiners that night.

D. C. Adviser.

Lou gave us the assurance not to worry about the enemy ever coming over to this country. He said that he will do his share together with other boys while the boys on this coast will keep the enemy away from the Atlantic coast.

Prior to entering the service, Lou was employed in a hat shop. In January 1941 he volunteered and was stationed in Fort McClellan, Ala., subsequently he went to the west coast and later was transferred to overseas service.

Lou is the son of Mr. and Mrs. Pellich, well known in Brooklyn and vicinity. Mr. Pellich comes from Gračarice, vicinity of Kočevje, and Mrs. Pellich comes from Groblje, near Domžale. It's just too bad that we haven't got our boys over there, some in Domžale and some in Kočevje, where they could get rid of Hitler and Mussolini for us. We all hope that they will get rid of them

AN INTERESTING LETTER

A soldier stationed at Fort MacArthur, San Pedro, Calif., recently received from his mother the following letter:

My dear son:

"With grace and dignity and kind thoughtfulness of others."

All through the night those words have been running thru my mind. What meter are they? What meaning have they? Why have I been saying them over and over—like telling beads, or listening to the waves as they pound on the lonely beach?

It is not for me to answer the question. My answer lies not within me but within that which I have created.

You are faced with a great crisis. This thing that has happened to you and millions of other peoples is perhaps the first real storm that has arisen on a comparatively calm sea.

What are you going to do about it? Think of self? Pity? Regrets? Or—are you going forward and face life with grace and dignity and kind thoughtfulness of others?

You are the stuff out of which we shape our thoughts of the future—our hope and prayers. Without you, and men like you, we oldsters might just as well crawl into our bomb shelter and there await "the day." What have we to look forward to—why fight at all—if there is not the faith in the future for which we all hope and pray?

True, in the past we have been filled with a lot of silly slogans and idealisms—which had their rightful place, however. Had it not been for the thoughts and hopes expressed therein, the world would not have progressed to its present stage. I can hear you say: "And where is it now — what has it got us?" Unfortunately that is a question even our greatest thinkers cannot answer intelligently, but we are living in this world—we have brought our children into it, and our children are our hope for the future betterment of this sorry mess.

For the first time—sorry to report—we had to make use of our first aid kit. "Boots" Tomcic met with a slight accident, but was very handily treated.

Entertainment was furnished by our regular entertainers, Bill Lesko, Dempsher and Germosel who gave us some patriotic numbers dedicated to our adviser John Bevec, who recently enlisted in the army. Our hats off to you, John!

The party closed at 10 p. m., after a thorough cleanup. It is reported that many of the youngsters dreamed of pop and weiners that night.

D. C. Adviser.

At times I am almost willing to say, "Let the whole thing go hang." You are no doubt familiar with his attitude. That is no solution, and not being quitters, let's see the thing through to a happy ending.

Perhaps I am not saying the things I want to say. Maybe I'm all mussed up inside. But what I'm trying to put over is the thought that life goes on despite the awful things that are happening, and instead of bellyaching, we should spend that effort in trying to find a solution so that the world of tomorrow may be one mite better.

And so I leave you with this thought — "With grace and dignity and kind thoughtfulness of others." We're counting on you, Son. Hundreds and thousands of mothers all over America have placed not only their futures but their lives in your hands. I know you won't let us down.

Your loving mother.

Selected.

PITT LODGE WILL CELEBRATE 45TH ANNIVERSARY IN NOVEMBER

Pittsburgh, Pa. — Mother of was passed that each family in Seven Sorrows Society, No. 81, which we have a member will pay for one admission ticket to the banquet—\$1.10. We have not asked for any special assessments from our members for the past few years and we do not hope to—but by having each family pay for one admission ticket it will help keep our treasury built up so that we can take care of our members en-

tirely to sick benefit.

Again we invite you to come to the meeting Sunday so that we will know that we have your cooperation and that you, as a member, wish the anniversary celebration to be a success.

Frances Lokar,

Recording Secretary.

BROOKLYN JOES PLAN FALL DANCE

Brooklyn, N. Y. — This is to of the officers of the Auditorium all our friends and members that St. Joseph's So-

ciety, No. 57, will present its annual Fall Dance, Sunday evening, Nov. 8, in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave. Music will be supplied by Jerry's Starlight Orchestra. Don't forget to set this date aside for a merry time and bring your family and friends along.

Valentina Peterka was accepted as a member at our last meeting. She is the former Miss Valentina Rupnik, daughter of Mrs. Rupnik and the late Alois Rupnik, former member of our society.

Good news for the bowlers: Mr. Gabriel Tassotti, president of American Slovenian Auditorium, has informed us that the bowling alleys have been nicely scraped and polished and will be ready for business in a few days. Mr. Tassotti also invited all bowling clubs and friends to make good use of the alleys. Several clubs are already booked for bowling. For further information as to open dates for bowling clubs see any

Jos. J. Klun.

THESE CLEVELAND ST. LAWRENCE MEN ARE SERVING WITH THE U.S.A. FORCES

Joseph Arko (Reno)	Thomas Gundic (Anton Habian)	John "Wimpy" Mauer
Joseph Arko (E. 81 St.)	Edward Hauser	Frank Mertel
Frank Aminik (Reno)	Frank Hocevar	Frank Mezgec
John Barle	Louis Hocevar	Larry Micklich
Paul Biziak	Charles Hrovat	Joseph Miklavcic
Ralph Biziak	Frank "Lefty" Hrovat	Johnny Milinovic
Charles Blatnik	Alfred Huth	Joseph Mismas
Edward Breznikar	Edward Huth	Bob Modic
Frank Blatnik (Union Ave.)	Lawrence Janevic	Eddie Muh
Frank Blatnik (156 St.)	Laddie Jeric	Lawrence Novak
John Blatnik	John Jordanek	Paul Novak
Lawrence Blatnik	Victor Kaplan	Edward Orehovec
William Bonnar	Frank Kaplan	Joseph Orehovec
Anton Boldin	Anthony Kaplan	Frank Ozibz
John Cersek	Anthony Kastelic	Joseph Papes
John Cergol (East 98 St.)	Eddie Kastelic (Prince)	Louis Papes (Union)
Frank Kastelic (Elizabeth)	Edward Perko	Robert Papez
John Kastelic	Stanley Pervane	Edward Perko
Rudolph Kastelic	Rudolph Peskar	Rudy Turk (Prince)
Willian Kastelic	Lawrence Petelin	Anton Udovc
Frank Kastelic	Charles Pirie	Anton Ulepic
Prank Kastelic	John Pistotnik	Andy Ule
Joseph Cigol	Eddie Planitsk	Frank Unocic
Henry Cotman	John Pobega	Louis Unocic
Charles Danicic	Joe Remek	Ignatius Urbancic
John Danicic	Andrew Rezin	Sally Urbancic
John Danicic	Staley Ribaric	Joe Urbancic
Henry Debelak	Anton Rodella	Joseph Vajnaijal
William Delbelak	Ferdinand Kuzmik	John Vatorev
Edward Dedeck	Albin Kope	Eugene Vercek
Mike Dikovitsky	Joseph Kope	Ignatius Vidmar
Floyd Fink	Anthony Korac	John Virant
Norman Fink	Frank Kristancic	Joh Vene
Dr. John Folin	George LaPash	Jerry Vaycock
Paul Frederick	Frank Lazar	John Vlcek
Frank Godec	John Legan	Charles Yanchar
Benny Godec	Stanley Legan	Emil Yakich
Anton Gorenc	Albin Lekan	Frank Zala
Frank Gilha	John Lekan	Rudy Zagar
Louis Gilha	Louis Lekan	John Zakar
Albert Gilvar	Blaize Leposack	Matthew Zakrajsek
Louis Globokar	Louis Lindis	Joseph Zavidnik
Philip Globokar	Joseph Majercik	Tony Zelezniak
John Grabner	Frank Mally	Alex Zmarzly
Emil Gregoric	Louis Marinic	Frank Snyder
John Gregoric	Amei Matkovic	John Sraj
Leopold Grilli	John Matkovic	Rudy Zupanec

BELIEVE IT OR NOT

The World's Richest Man Found It Didn't Pay

by John Ripley

Ashurbanipal of Assyria, the richest man who ever lived, was worth a trillion and a half dollars—75 times as much gold as is held in the United States Treasury. Yet it availed him nothing! Neither he nor his son had the sense to use this wealth for the good of their people or for their protection.

And so it was comparatively easy for Nabopolassar and the King of the Medes to invade Assyria and enslave it. And finally, when defeat stared the great King in the face—when it was too late—Ashurbanipal, in terror, had a tremendous platform built of polished wood, in the city of Nineveh, and on top of this he heaped all of his wealth—142,000 tons of gold in 2,500,000 bricks (or ingots), each brick 7 by 28 inches in size, and each brick valued at 50,000 dollars. This treasure formed a pyramid of shining gold nearly one hundred feet high, and in the intervening spaces he placed all of his jewels and personal belongings—his wives on golden beds—his children—even his pet dog.

And then a great quantity of oil was brought from Mosul and poured on top of this golden mass, and when the torch was applied, the King himself walked in and laid himself down among his wives—his family—his pet dog—and everything he valued in life. And so the great Ashurbanipal, the richest man in the world, was consumed in his own wealth—he immolated himself and became part of this great conglomerated melted mass of money—and so ended the Empire of the Assyrians. And it never rose again.

I was in Nineveh a few years ago. Only a few mounds mark-

ed the spot that was the glory of Ashurbanipal.

Why?

Because Ashurbanipal, who had practically all the money in the world, didn't do anything with it! And he and his country were lost.

Even his conquerors—the Medes and the Persians—made this same mistake—they came, saw, conquered, and confiscated this great golden molten mass of money that was once the king's and the wealth of the great Empire of Assyria—what did they do with it?

Nothing!

They melted it into money again—and remelted it—and in generations since it has been remelted a thousand times—until, Believe It or Not, it is a mathematical fact that every golden coin used in the world today contains in it some minute particle of Ashurbanipal himself, the King who had all the money in the world but did not know what to do with it!

What are we going to do with OUR money today? Enemies threaten us the same as they threatened Ashurbanipal in the year 626 B. C. The United States of today, like the Assyria of Ashurbanipal, is the richest nation in the World. What will it avail us?

Nothing?

Surely nothing more than it did Ashurbanipal unless we do something with it. And there is only one thing to do—and that is to Buy Bonds and War Stamps and make our money directly available to our country—help our country—otherwise it will become a melted molten mass and we the people will be destroyed as Ashurbanipal was destroyed 2600 years ago.

BELIEVE IT OR NOT!
U. S. Treasury Dept.

WARTIME ACTIVITIES FOR LODGES

Always in the front rank in time of national emergency, fraternal benefit societies and its members are doing their part in the war of the United Nations.

Some lodges, at a loss in knowing where they can be of the greatest benefit to the cause of war, may find the answer in any of the following suggestions:

1. Invest local lodge funds in U. S. Defense bonds.

2. Enlist in your local Red Cross.

3. Plan entertainments, card parties, dances, etc., to raise money to purchase bonds.

4. Aid in the selling of Defense Bonds and Stamps thru booths in stores, lobbies of hotels or public buildings or on the street.

5. Remember the boys from your subordinate lodge who now are in the Army and Navy, at least write them occasional-

ly and perhaps send cigarettes and other articles.

6. If you have not already done so, enlist and offer your services to fully cooperate with your local air raid warden, auxiliary fire department, auxiliary police, fire watchers, first aid, etc.

7. Encourage the members to save and not to spend.

8. Help build up public morale and confidence in ultimate victory.

9. See that your membership committee is active in bringing in new members, building up your lodge, and enlisting their services in this national emergency.

10. (Suggested by Fidelity Life Assn.) in conservation campaigns; knitting sweaters and assistance to Red Cross; maintaining community health standards; gifts to soldier members; entertainment of soldiers and aid to U.S.O.; report-

On Battle Front and Home Front

FOURTH FRONT AT WORK

by Lieut. R. H. Dombey USNR

A fourth front is hard at work today in the United States . . .

While the roar of battle thunders over the Pacific and along the ocean lanes of the Atlantic, this more-than-a-century-old front is exerting every effort to build the fighting manpower of the United States Navy into the most formidable seagoing force in history.

Composed of less than 3,000 men, many of them veterans of other wars, this fourth front is the recruiting service of the Navy. It represents a front as

important to the future winning of World War II as the industrial battle line or civilian defense.

For upon the recruiting service of the Navy depends the growing manpower of the nation's sea arm—a power that is expected to bring to an end the ambitions of Japan to create a new Asiatic order.

The triple task of the Navy in today's war is that of clearing the seas of enemy ships,

convoying supply-laden cargo vessels to the ports of England, Russia, Australia and other Allied nations—and the safeguarding of American-troop transports bound for the battlefronts.

To successfully accomplish this threefold purpose, hundreds of fighting ships are needed—and aboard these of this need that America's ships must be thousands of fourth front is working today.

OUR AMERICAN GOVERNMENT

Ed. Note: This document is a revision of Document No. 210, of the House of Representatives, Seventy-seventh Congress, first session. House Document No. 210 was a revision of House Document No. 152, of the same Congress. House Document No. 152 was a revision of 123 questions and answers that were inserted in the Congressional Record September 12, 1940.

More than one million copies of these publications have been printed and distributed. The House of Representatives has, on three different occasions, unanimously passed resolution requesting that these documents be reprinted.

The list of questions and answers was compiled by Congressman Wright Patman of Texas aided by Mr. C. W. Gilbert of the Legislative Reference Service of the Library of Congress. This series is taken from a booklet published by courtesy of Congressman Martin L. Sweeney of Ohio.

Legislative Branch in General

What are the duties of a page in the Senate, and do they differ from the duties of House pages?

Senate pages (of whom there are 21) are on duty starting at 9:30 and until recess or adjournment. Before the start of a session, they act as messengers between the Capitol and the Senate Office Building.

Senate pages (of whom there are 21) are on duty starting at 9:30 and until recess or adjournment. Before the start of a session, they act as messengers between the Capitol and the Senate Office Building.

After lunch, two pages care

for hats and coats at the doors on each side of the chamber,

and several are assigned to answering telephones in the cloakrooms. The rest take

places at the rostrum ready to bring anything needed by a Senator—usually copies of bills or reports, but including miscellaneous items such as water and other things needed for comfort or convenience. In addition each page keeps a certain number of desks stocked

with an up-to-date file of Congressional Record and pending bills. The 47 House pages report for duty at (on the average) 9 a. m. They likewise act as messengers between Capitol and House Office Buildings.

During a session they stand in the rear corners of the Chamber ready for duty. Several

are assigned to answer cloakroom phones, and others act as "amendment pages," carrying

ing subversive activities; aid to needy families whose boys are in the service; planting community gardens; sponsoring Americanism programs; cooperating in civil defense work; holding special patriotic celebrations on national holidays; encouraging thrift; building public morale and confidence in ultimate victory.—Fraternal Monitor.

fighting men to man them.

In answer to the call for ships and more ships, the newest and deadliest fighting craft the world has ever seen are hitting the water from the ways of inland and coastal shipyards at the rate of more than two a day.

And in response to the call for men to serve aboard these instruments of a fighting democracy, the officers and enlisted personnel of the Navy's recruiting service are working round the clock.

Not content with staying in their individual offices, they have gone into the schools and colleges of the nation and into the meeting halls of the country to fill this need.

For it is from the schools and colleges that the Navy's "men of the air" must come. Also, from these same sources must come the thousands of applicants for deck and engineer officer training that the Navy will need each year for the duration.

Equally important to America's fighting first line are the enlisted men—the gunner, the radioman, the metalsmith, the machinist, the electrician, the aviation mechanic who helps to "keep them soaring aloft"; these men, plus others from all walks of life are urgently needed in today's expanding Navy.

It is toward the fulfillment of this need that America's ships must be thousands of fourth front is working today.

THE AMERICAN'S CREED

"Breathes there a man with soul so dead who never to himself hath said, this is my own, my native land?"—SCOTT.

I believe in the United States of America, as a government of the people, by the people, for the people; whose just powers are derived from the consent of the governed; a democracy in a republic; a sovereign nation of many sovereign states; a perfect union, one and inseparable; established upon those principles of freedom, equality, justice and humanity for which American patriots sacrificed their lives and fortunes.

I therefore believe it is my duty to my country to love it, to support its constitution, to obey its laws, to respect its flag, and to defend it against all enemies.

The American's Creed, by William Tyler Page, was adopted by an Act of Congress, April 6, 1918

HOME FRONT ON PARADE

Cleveland, O.—How local Community Fund agencies are gearing themselves to the war

effort will be demonstrated in "Home Front On Parade," a series of Open House events sponsored by the Women's Committee of the Greater Cleveland War Chest from Oct. 13 through Oct. 16, it was announced.

Chairman of the "Home Front On Parade" is Mrs. Henry Friede. Commenting on arrangements for the series of Open House events, she said, "In view of the war situation and the many wartime services being offered by local Community Fund agencies we believe that Clevelanders will take particular interest in attending the Open Houses and learning for themselves how home front agencies are doing their share."

The week of "Home Front On Parade" opened Tuesday, Oct. 13, when the activities of settlement houses and nurseries were featured.

Wednesday, Oct. 14, was devoted to health and hospitals with a special program at the Cleveland Health Museum. Several hospitals also held open house.

"Downtown Day" will be observed today, Thursday, Oct. 15, and will be featured by a mass demonstration of Youth Agencies at the Central Y. W. C. A., 1710 Prospect Ave., at 7:30 o'clock. Goodwill Industries, 2416 E. 9th St., will hold open house from 2 to 5 p. m. and visitors will be welcomed at the Salvation Army Headquarters, 2304 E. 9th St., from 7 to 10 p. m.

"Aid to Our Allies" will be featured on Friday, Oct. 16, with special displays on Public Square by the foreign war relief agencies participating in the War Chest, while U. S. O. groups will highlight the activities scheduled for Saturday, Oct. 17, with open house observed at the U. S. O. lounge in Union Terminal throughout the day.

A cordial invitation is being extended to all Clevelanders to attend these open houses, and obtain first-hand information the work being done by "Home Front" agencies affiliated with the War Chest.

in alphabetical order, and pending the election of a Speaker or Speaker pro tempore, preserve order and decorum, and decide all questions of order subject to appeal by any Member."

Although the rules are not in force at time of organization of a new House (since the rules are not usually adopted until after the election of a Speaker) the procedure at organization in practice conforms to the terms of the rule.

WHEN MOTHER IS SICK

Things are not good at home the delicatessen when mother is sick in bed.

It is fortunate that mother is not seriously ill. It would be sick. The sun may be shining outside but none of its rays get into the house, or if she should not recover. We are often heard of homes and dreary when mother is not without a mother and now we are going about her daily tasks. We know a little of what it means. Tiptoe from room to room and No song in the kitchen; no care are careful not to slam the door. We whisper when we child; no haven of peace and want to shout and there is no happiness; no one to cheer us laughing at all when mother is on the going gets rough.

No, we know now that when the cheerful smiling woman that we call "Mother" is not out of joint. No warmth, no light, no laughter is possible if mother is not able to lead and help. The doctor comes, the children draw into a silent, fearful group, father's face falls into long serious lines and then, after a short, low-voiced talk, we see father smile, we hear mother speak to him "The doctor says I can get up tomorrow" and then joy comes back.

The children start to talk and laugh as they, too, rush in to see mother and then run out to play because "mother is better." Mother will be "out of bed tomorrow" and once again the household will fall again into its peaceful, happy lines. Ah! when mother is sick, the sun goes out but when she is well, even a dull and cloudy day is bright.—Selected.

The Functions Of Your Government

Who presides in the Senate?

The Vice President of the United States. He is referred to in the Senate as "Mr. President," because his title in that body is President of the Senate.

In absence of the Vice President the Senate elects a President pro tempore, who holds that office during the pleasure of the Senate and presides during future absences of the President until the Senate otherwise orders.

Who presides in the House?

The Speaker of the House. He is nominated at a party caucus and chosen as described in answer to the question concerning the mace.

The speaker may appoint a Speaker pro tempore, but not for more than 3 days at a time without the consent of the House.

Joliet KSKJ Men's League Standings

	W. L.	Pct.
Slovenic Coals	6	.667
Tezak Florists	6	.667
The Eagle	5	.556
Peerless Print.	4	.444
White Fronts	3	.333
Avsec Print.	3	.333

G-NASHING the AXIS
by OGDEN MARSH

Mother, I found a dime today,
Quick, my darling daughter!
Hitler's out on a hickory limb,
Stamp him into the water.

BUY WAR BONDS AND STAMPS

U. S. Treasury Dept.